

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
к.ю.н., доцент

Олександр ЄЛІАЗАРОВ

«02» вересня 2024 р.

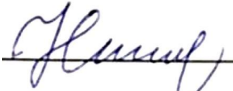
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПАТОПСИХОЛОГІЯ ТА КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітньо-професійна програма	«Практична психологія»

2024-2025 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Патопсихологія та клінічна психологія» для здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія ОПП «Практична психологія». Київ : ДУІТ, 2024. – 24 с.

Розробник:
Найдьонов Михайло Іванович, д. психол. н., ст. наук. співроб.,
професор кафедри психології та соціально-гуманітарних дисциплін

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та соціально-гуманітарних дисциплін, протокол № 1 від «02» вересня 2024 року

Гарант ОПП «Практична психологія» ОС Магістр
К.псих.н., доцент

 Олена ТИРОН

@ Найдьонов М. І., 2024 рік
@ Найдьонов М. І., 2024 рік

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень, ступінь освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов’язкова	
	Спеціальність: 053 «Психологія»		
	Змістових модулів – 1	Освітня програма: «Практична психологія»	Рік підготовки
2-й			2-й
Семестр			
3-й			3-й
Загальна кількість годин – 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Ступінь вищої освіти: магістр	Лекції	
		16 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	14 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
Вид контролю:			
іспит	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (49%):

для денної форми навчання – 33/67

для заочної форми навчання – 11/89

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Патопсихологія та клінічна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Практична психологія» підготовки магістрів спеціальності «053 Психологія».

Вивчення дисципліни «Патопсихологія та клінічна психологія» ґрунтується на раніше отриманих здобувачами знаннях та практичних вміннях з таких дисциплін як «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Психоаналіз», «Психологічне консультування», «Психологія життєвих криз», «Теоретико-практичні основи психотехнологій впливу» та ін., що викладаються здобувачам спеціальності «Практична психологія».

Метою курсу «Патопсихологія та клінічна психологія» є надання здобувачам-магістрам комплексних знань щодо основних видів та закономірностей порушення психічної діяльності при різних типах психічних і соматичних захворювань з урахуванням масової психотравматизації війною, формування умінь аналізу симптомів і синдромів розладів психічної діяльності, орієнтування в психологічній діагностиці та формування уявлень про різні рівні інтенсивності надання психологічної допомоги, в тому числі психотерапевтичної, та про психіатричне лікування з метою усвідомлення меж своїх професійних повноважень та відповідальності як психолога.

Завдання:

1. Оволодіння теоретичними знаннями щодо основних психічних розладів, їх класифікації, діагностики та клінічних проявів (на основі dsm-5) .
2. Розвиток вміння розрізнення психічних порушень (як підготовки до діагностики за умов спеціалізації), використовуючи різноманітні методи патопсихологічного дослідження, спостереження, інтерв'ю та тестів, що спрямовані на виявлення когнітивних, емоційних і поведінкових симптомів у клієнтів.
3. Оволодіння вміннями аналізу симптомів і синдромів розладів психічної діяльності та/або клінічних випадків, інтерпретації поведінки та психічних станів пацієнтів (зокрема на основі медіа (художніх фільмів, інтерв'ю), які ілюструють психічні розлади, як джерела накопичення уявлень про симптоматику, причини та наслідки психічних захворювань у контексті життя індивіда в соціальному середовищі).
4. Усвідомлення здобувачами-магістрами місії психолога під час війни і в післявоєнний період з допомоги населенню – дітям і дорослим, комбатантам і цивільним – в подоланні наслідків персональної і колективної травматизації війною (зокрема ПТСР).
5. Формування уявлень про і корекція упереджень щодо психіатричного лікування для пацієнтів із психічними розладами та роль психолога як "інфраструктури" психіатрії і для передачі відповідальності психіатру, і в межах визначеного повноваженнями втручання, а саме психологічного консультування, проведення різних видів психотерапії (когнітивно-поведінкова терапії, гештальт-терапії тощо);
6. Розвиток умінь критичного осмислення медіарепрезентацій психічних розладів в кіномистецтві, розуміння впливу художніх творів на громадське сприйняття психічних розладів для протистояння стереотипам та підтримки гуманістичного ставлення до осіб з психічними порушеннями.
7. формування уявлення про місце психолога в системі реабілітації осіб із психічними розладами
8. опанування знань та вмінь щодо підтримки осіб з психічними порушеннями, сприяння їх інклюзії в освітнє та інтеграції у соціальне середовище, зокрема через здійснення просвітницької діяльності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до патопсихології та клінічної психології. Як визначається патологія психіки? Поняття про психічну патологію. Патопсихологія та клінічна психологія як галузі психологічного знання: предмет, завдання, зв'язок з іншими галузями наукового знання та практики. Історія розвитку патопсихології та клінічної психології. Принципи патопсихологічних досліджень. Загальне уявлення про найбільш поширені психічні захворювання. *Аналіз фільму "One Flew Over the Cuckoo's Nest" (1975) – суспільне сприйняття психічних хворих.*

Тема 2. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) та інші стресові розлади. Поняття стресу та його вплив на психічне здоров'я. Діагностичні критерії ПТСР за DSM-5. Війна як фактор травматизації. Фактори ризику розвитку ПТСР. Нейрофізіологія психотравми. Симптоми. Роль дисоціації у генезі симптомів ПТСР. Нейробіологічна модель симптомів ПТСР. Рекомендовані ВОЗ форми лікування ПТСР. Психотерапевтичні механізми для ПТСР. *Аналіз фільму «Американський снайпер» (American Sniper, 2014)*

Тема 3. Психічні порушення при органічних ураженнях мозку. Органічні ураження мозку: вплив на когнітивні та емоційні функції. Психічні зміни при інсультах, травмах та нейродегенеративних захворюваннях. Делірій, амнестичні та інші когнітивні розлади. Деменція: симптоми профілактика, лікування. *Аналіз фільму «Айріс» (Iris, 2001).*

Тема 4. Розлади настрою, тривожні, біполярні розлади, депресія, фобії. Основні поняття. Синдроми афективних розладів. Манія і депресія. Біполярний афективний розлад, періоди та їх клінічні діагностичні критерії. Нав'язливі стани, їх варіації та симптоматика. Клінічні характеристики та діагностика тривожних, депресивних розладів. Обсесивно-компульсивний розлад, клінічні та патопсихологічні діагностичні критерії. Фобії, їх типи, клінічні та патопсихологічні характеристики. *Аналіз фільму «Сім фунтів» («Seven Pounds», 2008).*

Тема 5. Розлади особистості та поведінкові розлади. Шизофренія, шизотипові стани та маячні розлади. Визначення основних понять. Класифікація. Акцентуації та психопатії, їх типи, клінічні та психологічні прояви. Основні симптоми шизофренії, делюзійних та інших психотичних розладів. Специфічні розлади особистості. *Аналіз фільму "A Beautiful Mind" (2001)*

Тема 6. Нейропсихологічні та психосоматичні основи психічних порушень (неврози, адикції, субстанції, психосоматика). Психосоматика і соматопсихологія як галузі клінічної психології. Взаємозв'язок мозкових структур і психічних функцій, механізми впливу мозкових функцій на психічні процеси та психосоматичні розлади. Основні групи психосоматичних розладів. Вплив психологічних станів на тіло (соматичні симптоми при тривозі, депресії, стресі). *Аналіз розладів психіки та поведінки, спричинених вживанням психоактивних речовин: Trainspotting, 1996, The Wrestler, 2008).*

Тема 7. Розлади поведінки та емоцій в дитячому та підлітковому віці. Основні поняття. Класифікація психічних розладів у дітей та підлітків за DSM-5. Клінічна, психологічна феноменологія розладів поведінки (агресія, непокоря, порушення соціальних норм) та тривожних розладів (генералізований тривожний розлад, соціальна тривога,

специфічні фобії). Депресія в підлітковому віці: симптоми, причини, вплив на психосоціальну адаптацію. Генетичні, біологічні та психосоціальні чинники розвитку розладів. Взаємозв'язок між емоційними розладами і поведінковими проблемами. Аналіз фільму «Людина дощу» (*Rain Man, 1988*).

Тема 8. Організація психологічної допомоги різного ступеня інтенсивності (маршрути) і нормативні документи. Моделі психіатричної допомоги. Установи позалікарняної допомоги. Установи надання лікарняної допомоги. Соціально-реадаптаційні установи. Права пацієнтів у різних психіатричних системах та установах. Повноваження, відповідальність і обмеження психолога у наданні допомоги особам з патопсихологічною симптоматикою.

3. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК4. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК10. Здатність встановлювати, підтримувати ділові та міжособистісні комунікації у галузі психології та інших сферах життя.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- СК11. Здатність надавати психологічну допомогу особистості під час переживання життєвих і професійних криз з використанням спеціальних прийомів та методів.

Програмні результати навчання

Після вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати набуті результати навчання:

- ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН12. Надавати психологічну допомогу особистості під час переживання життєвих і професійних криз з використанням спеціальних прийомів та методів.

ПРН13. Створювати концепцію досягнення успіху у власній професійній кар'єрі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	ла б	інд	с.р		л.	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7						
Тема 1. Вступ до патопсихології та клінічної психології. Як визначається патологія психіки?	12	2	1	—	—	8	12	2		—	—	10
Тема 2. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) та інші стресові розлади.	12	2	2	—	—	8	12		2	—	—	10
Тема 3. Психічні порушення при органічних ураженнях мозку.	12	2	2	—	—	8	10			—	—	10
Тема 4. Розлади настрою, тривожні і біполярні розлади, депресія, фобії.	12	2	2	—	—	8	12	2		—	—	10
Тема 5. Розлади особистості та поведінкові розлади. Шизофренія, шизотипові стани	12	2	2	—	—	8	12		2	—	—	10

та маячні розлади												
Тема 6. Нейропсихологічні та психосоматичні основи психічних порушень (неврози, адикції, субстанції, психосоматика)	12	2	2	–	–	8	10			–	–	10
Тема 7. Розлади поведінки та емоцій в дитячому та підлітковому віці.	12	2	2	–	–	8	12	2		–	–	10
Тема 8. Організація психіатричної допомоги (маршрути) і нормативні документи	6	2	1	–	–	4	10			–	–	10
Всього за семестр	90	16	14			60	90	6	4			80

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено планом)

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.н.ф.
1	Тема 1. Аналіз DSM-5 (<i>Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders</i>) як чинної класифікації психічних хвороб.	1	-
2	Тема 2. Основні методи діагностики ПТСР та інших стресових розладів. Психотерапевтичні підходи до лікування ПТСР. Спостереження та аналіз клінічної картини ПТСР на прикладі фільму «Born on the Forth of July» (1989)	2	2
3	Тема 3. Аналіз клінічної картини пацієнтів з органічними ураженнями мозку (на прикладі фільму "Iris").	2	-
4	Тема 4. Аналіз клінічної картини пацієнтів з біполярними розладами, депресією та тривожними розладами (на прикладі фільму «The Aviator», 2004).	2	-
5	Тема 5. Аналіз клінічної картини пацієнтів з шизофренією (на прикладі фільму «Don't Say a Word», 2004/ Bartleby (2001).	2	2
6	Тема 6. Аналіз клінічної картини пацієнтів з аутизмом (на прикладі фільму "Rain Man"/ The Boy Who Could Fly, 1986)	2	-
7	Тема 7. Технологія дистанційної діагностики медіатравматизації дітей різного віку в контексті травматичного стресу, зумовленого війною.	2	-
	Тема 8. Складання контракту між психологом і психіатром щодо передачі клієнта з підозрою на наявні психічні порушення (розлади).	1	-
	Разом	14	4

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено планом)

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.н.ф.
1	Тема 1. Методи патопсихологічного дослідження. Підготувати коротку доповідь на тему: «Особливості проведення патопсихологічного дослідження і підготовки висновку».	8	10
2	Тема 2. Методи лікування ПТСР та стресових розладів. Профілактика стресових розладів. Зробити огляд сучасних	8	10

	міжнародних рекомендацій щодо діагностики та лікування стресових розладів (DSM-5, ICD-11).		
3	Тема 3. Зробити огляд наукових досліджень на тему впливу органічних уражень мозку на психічне здоров'я.	8	10
4	Тема 4. Розлади настрою, тривожні, біполярні розлади, депресія, фобії. Зробити огляд сучасних методів лікування депресії та тривожних розладів, сучасних досліджень з ефективності терапії фобій (десенсибілізація та експозиційна терапія).	8	10
5	Тема 5. Зробити порівняльний аналіз симптомів шизофренії та інших психотичних розладів.	8	10
6	Тема 6. Підготувати коротку доповідь про зв'язок між порушеннями в роботі мозку та соматичними симптомами.	8	10
7	Тема 7. Аналіз сучасних методів терапії емоційних і поведінкових розладів у дітей та підлітків. Вивчити міжнародні рекомендації (DSM-5, ICD-11) щодо діагностики та лікування розладів поведінки та емоцій.	8	10
8	Тема 8. Аналіз моделей організації психіатричної допомоги в різних країнах та нормативних документів. - Провести аналіз прав пацієнтів у різних психіатричних системах (Україна, країни ЄС, США). - Дослідити сучасні програми інтеграції психіатричної допомоги з соціальними службами. - Підготувати реферат на тему: "Порівняльний аналіз моделей психіатричної допомоги".	4	10
	Разом	60	80

Підсумковий контроль: екзамен.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Проведення лекційних і практичних занять, слайдові презентації (у програмі Power Point) з кожної теми, художній матеріал (кінофільми) для аналізу психічних розладів, дискусійне обговорення проблемних питань.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: практичні роботи, індивідуально-дослідні завдання.

Підсумковий контроль: підсумкове тестування.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролем. Поточний контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі усного опитування, виконання практичних робіт, виступів здобувачів під час обговорення теоретичних питань, виконання індивідуально-дослідних робіт.

Контроль самостійної роботи здійснюється за допомогою перевірки виконаних завдань.

Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінювання результатів навчання здобувачів за семестр. Підсумковий семестровий контроль знань відбувається на іспиті в тестовій формі.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю				Поточний контроль – 100 балів			
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ							
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.							
Практичні заняття							
п/р 1+8	п/р 2	п/р 3	п/р 4	п/р 5	п/р 6	п/р 7	СУМА
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	35 балів
Індивідуально-дослідне завдання				Підсумкове тестування			
35 балів				30 балів			

Підсумкова оцінка виставляється з урахуванням суми всіх балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90—100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні уміння роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80—89		B	«Дуже добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні уміння роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками.
75—79	Добре («зараховано»)	C	«Добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні уміння роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією - двома значними помилками.
65—74		D	«Задовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні уміння

			роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60—64		Е	«Достатньо» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні уміння не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21—59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота потребує доробки
1—20		F	«Безумовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота що потребує повної переробки

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО ТЕСТУВАННЯ

Тест має призначення контролю знань з предмету "Патопсихологія і клінічна психологія" для магістрів за спеціальністю 053 «Психологія». Максимальне число балів за тест – 30. Всього в тесті 60 запитань, правильна відповідь на кожне запитання оцінюється 0,5 бала.

- Діагноз - це визначення... (оберіть одне правильне завершення речення):
 - синдрому
 - симптомокомплексу
 - об'єктивного симптому
- Синдром - це... (оберіть одне правильне завершення речення):
 - сукупність симптомів, що є результатом конвенції спеціалістів
 - сукупність симптомів, не об'єднаних загальним патогенезом
 - сукупність об'єктивних симптомів, виявлених лікарем
 - сукупність об'єктивних симптомів, виявлених психологом при тестуванні

3. Які дії має зробити психолог, якщо в роботі з клієнтом виявив у нього ознаки психіатричного захворювання? (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) відмовитися від продовження зустрічей для проведення психологічного консультування
 - б) зв'язатися з психіатричним диспансером, записати клієнта на прийом і супроводити його до лікаря
 - в) повідомити клієнту адресу психіатричного інтернату
4. Психосоматичне захворювання – це... (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) соматичне захворювання в патогенезі якого важливе місце займають психологічні причини (стреси, перевантаження тощо)
 - б) психічне захворювання з тілесними проявами
 - в) безсоння
5. Посттравматичний стресовий розлад розвивається в учасників бойових дій... (оберіть одне правильне завершення речення):
 - а) у 70% випадків
 - б) у 20% випадків
 - в) у 7% випадків
6. Що збільшує ризик розвитку ПТСР у бійців? (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) почуття власної провини
 - б) тверезий спосіб життя
 - в) відсутність досвіду травм
7. Загальне визначення адикції – це... (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) втрата вольової регуляції поведінки
 - б) вживання наркотичних речовин і субстанцій
 - в) схильність до гіпервимогливості
8. Що з наведеного нижче не відноситься до характеристик психотравмівної події? (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) безпосередня загроза життю
 - б) яскраве вираження сильних емоцій
 - в) загибель близьких
9. Яке ставлення з боку близьких сприяє формуванню у бійців ПТСР? (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) замовчування або відсутність визнання проблеми
 - б) обережне обговорення травмівних подій
 - в) залучення бійця до розв'язання життєвих проблем і допомоги іншим
10. Не відносяться до інтрузій ... (оберіть одне правильне завершення речення):
 - а) флешбеки
 - б) нічні кошмари
 - в) панічні напади
11. Головними механізмами ризику впливу медіа на дитину в різному віці згідно з віковою періодизацією є: (оберіть одну правильну відповідь)
 - а) для дітей до 6 років головним механізмом є візуальна чутливість

- б) для дітей 6-9 років головним механізмом є моделювання поведінки, розрізнення власних і чужих емоцій і намірів, імітація і повторення шкідливих дій
- в) всі діти є вразливими до показу жахів

12. ПТСР у дітей проявляється: (оберіть одну правильну відповідь):
- а) у появі страхів і віковому регресі
 - б) може проявлятися в усіх перерахованих симптомах
 - в) в агресивній поведінці
13. Суїцидальна тенденція може посилюватися під впливом... (оберіть одну не правильну відповідь)
- а) відсутності підтримки від найближчого оточення
 - б) депресії
 - в) гіпероптимізму
 - г) зараження від перегляду медіапродукції
14. Інтрузії – це втручання в життя ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) минулих спогадів, що мимовільно з'являються
 - б) сусідів, що спеціально нагадують про травматичну подію
 - в) бувших соратників, що пропонують стихійні форми подолання стресу
15. Не відноситься до симптомів ПТСР... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) соціальна ізоляція і уникнення спілкування
 - б) підвищена тривожність і гіперзбудження
 - в) депресія
16. Коли зазвичай з'являються симптоми ПТСР? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) відразу після травмуючої події
 - б) через 4-6 місяців після події
 - в) будь-коли за певних обставин
17. Для встановлення діагнозу ПТСР тривалість симптомів має бути ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) не менше 1 місяця
 - б) більше 4 місяців
 - в) більше року
18. Оберіть серед наведених формулювань те, яке не є негативним переконанням, що сприяє розвитку ПТСР:
- а) я ні на що не здатний, всі проти мене
 - б) я сам у всьому винен, це мені заслужена кара
 - в) все сталося в результаті нещасного випадку
19. Що є найчастішим супутнім розладом при ПТСР? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) алкоголізм
 - б) депресія
 - в) суїцид
20. Нейрофізіологічні механізми ПТСР пов'язують з функціонуванням таких мозкових структур ... (оберіть одне найкраще завершення речення):
- а) права півкуля головного мозку
 - б) мигдалевидне тіло

в) зорова кора головного мозку

21. Присутність у травмівній події (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) неминуче веде до ПТСР
 - б) обов'язкове для діагностування ПТСР
 - в) обов'язково потребує психотерапії
22. Посттравматичний стресовий розлад ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) не лікується і завжди веде до інвалідності
 - б) лікується тільки в стаціонарі медикаментозно
 - в) за сприятливих умов долається завдяки амбулаторній психологічній реабілітації
23. Психіатричний діагноз викликає стигму тому, що діють такі механізми (оберіть одне неправильне судження):
- а) звичайні люди бояться "психів" і маніаків, мало поінформовані про психічні розлади
 - б) таке рішення прийняла всесвітня асоціація психіатрів
 - в) слабкі тенденції впровадження гуманістичного підходу про толерантність суспільства до психічної хвороби не захищають хворого від стигми при формулюванні діагнозу
 - г) психічно хвора людина завжди переживає свою нездатність і сама ізолюється від інших
24. Чим зумовлена стигматизація психічного захворювання? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) закон дозволяє роботодавцям звільняти працівника, якщо в нього встановлено діагноз психічної хвороби
 - б) самоізоляція і переживання хворого посилюються упередженнями суспільства
 - в) у всіх фільмах психічно хворих показують як небезпечних злодіїв
25. Повноважень психолога буде достатньо для повного здійснення професійної допомоги наступним суб'єктам (оберіть одну найкращу відповідь):
- а) пацієнт
 - б) клієнт
 - в) жертва обставин з фізичними травмами
26. Деменція - стійке порушення когнітивних функцій в результаті ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) хронічного стресу
 - б) органічного враження головного мозку
 - в) старіння людини
27. Амнезія – це ослаблення або втрата пам'яті, яка не є наслідком ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) отруєння або інфекції
 - б) травми голови
 - в) втрати свідомості
28. Деменція – когнітивний розлад, тому ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) лікується до повного відновлення когнітивних функцій
 - б) не лікується, можна лише загальмувати темп деградації
 - в) коригується за допомогою когнітивної психотерапії

29. Коли зазвичай розвивається шизофренія? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) у ранньому дитинстві
 - б) в юнацькому віці
 - г) тільки в похилому віці
30. Голосові галюцинації при шизофренії ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) визнаються як реальні зовнішні голоси
 - б) відчуються як внутрішній голос сумління, власне переконання
 - в) усвідомлюються як те, що помилково вчувається, здається
31. Не характерним для шизофренії є ... (оберіть одну не характерну ознаку):
- а) розлади мислення, маячні ідеї, що не відповідають дійсності
 - б) розщеплення особистості на дві або більше субособистостей
 - в) збідніння емоцій, відсутність емоційних реакцій
32. Чим характеризується шизотиповий розлад? (оберіть одну правильну відповідь):
- а) сильною панікою і страхом
 - б) соціальною відгородженістю
 - в) нічними кошмарами і флешбеками
33. Особистісний розлад відмінний від акцентуації за трьома основними ознаками (оберіть одну зайву ознаку):
- а) тотальність / частковість розладу
 - б) наявність / відсутність слабкої ланки в характері
 - в) стабільність / тимчасовість розладу
 - г) дезадаптованість / адаптованість людини
34. Біполярний розлад – це нова назва для... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) маніакально-депресивного психозу
 - б) депресії
 - в) тривожних розладів
35. Нав'язливі думки – це ... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) думки, які тобі настирливо нав'язують інші люди
 - б) власні думки, що невід'язно переслідують понад тиждень
 - в) думки, які намагаєшся нав'язати іншим людям
36. Не характерним для панічного розладу є ... (оберіть одну не характерну ознаку):
- а) страх перебування в певній ситуації
 - б) серцебиття, тремтіння, пітливість
 - в) зорові та слухові галюцинації
37. Маячні думки (рос. бред) відрізняються від нав'язливих тим, що ...: (оберіть одне правильне судження)
- а) нав'язливі думки – ніби чужі, завдають страждання, а маячні сприймаються як свої і єдино правильні
 - б) маячні думки піддаються корекції, а нав'язливі людина сама може ігнорувати
 - в) нав'язливі думки супроводжуються позитивними емоціями, а маячні думки викликані зниженням інтелекту
38. Якими ознаками характеризується депресивний епізод? (оберіть одну правильну відповідь)

- а) пригнічений настрій, який може покращуватися увечері
 - б) збільшення працездатності і енергійності
 - в) покращення апетиту і зниження потреби у сні
39. Якими ознаками характеризується маніакальний епізод? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) відчуття занедужання і рухова загальмованість
 - б) підвищений настрій і висока самооцінка
 - в) зниження активності і апетиту
40. Якими ознаками характеризуються особистісні розлади збудливого типу? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) підвищена дратівливість, збудливість, вибуховість і злопам'ятність
 - б) доведення людиною своєї правоти в суперечках виключно логічними тлумаченнями і переконаннями
 - в) схильність людини до недооцінки власних розумових здібностей, невпевненість і сором'язливість
41. Якими ознаками характеризуються особистісні розлади гальмівного кола? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) людина переоцінює власні розумові здібності, вважає себе кращою за інших, прискіплива і дріб'язкова
 - б) при зіткненні з соціальним оточенням людина відчуває астеничні емоції, пригнічення, сором, переживає власну неповноцінність
 - в) обов'язково відсутній соматичний компонент розладу (головні болі, розлади сну, погіршення апетиту тощо)
42. Завдання психолога в психодіагностичній роботі з психопатологіями... (оберіть одне правильне завершення речення):
- а) виявити об'єктивні соматичні симптоми хвороби
 - б) виявити, які психічні функції збережені, а які порушені при певному розладі
 - в) зробити клінічний висновок про наявність певного синдрому
43. Розлади аутичного спектру розділено на групи... (оберіть зайве):
- а) стійкий дефіцит соціальної комунікації і взаємодії, відсутність зорового контакту, нерозуміння жестів
 - б) обмежені, повторювані, фіксовані і стереотипні моделі поведінки або інтересів
 - в) розумова відсталість, розлади інтелектуального розвитку, несформованість когнітивних функцій
44. Які симптоми ПТСР демонструє Фрагмент № 1? (оберіть одну правильну відповідь)
- Подивитись відео*
- а) ізоляція і апатія
 - б) когнітивні порушення
 - в) тривога і гіперзбудження
45. Чи демонструє поведінка, зображена у Фрагменті № 1, психопатологію? (оберіть одну правильну відповідь)
- Подивитись відео*
- а) так, це патологічна поведінка
 - б) ні, це зовсім нормальна поведінка

в) висновок можна зробити тільки за сукупністю з іншими ознаками

46. Для переживання якого стану характерна поведінка, зображена у Фрагменті № 2? (оберіть одну правильну відповідь):

Подивитись відео

- а) депресії
- б) марення
- в) тривоги

47. Чи демонструє поведінка, зображена у Фрагменті № 2, психопатологію? (оберіть одну правильну відповідь)

Подивитись відео

- а) так, це патологічна поведінка
- б) ні, це зовсім нормальна поведінка
- в) висновок можна зробити тільки за сукупністю з іншими ознаками

48. Психосоматичне захворювання – це (оберіть одну правильну відповідь)

- а) соматичне захворювання в патогенезі якого важливе місце займають психологічні причини (стреси, перевантаження тощо)
- б) сексуальне перевантаження
- в) головний біль

49. Адикція – це... (оберіть одну правильну відповідь)

- а) втрата вольової регуляції поведінки
- б) тяга до вживання алкоголю з похмілля
- в) залежність від стосунків з іншою людиною

50. Вікова періодизація визначає головні механізми ризику впливу медіа на дитину в різному віці, а саме: (оберіть одну правильну відповідь)

- а) для молодших підлітків головним механізмом є формування рольових позицій у стосунках
- б) для підлітків 14-16 років головним ризиком є девіантна або кримінальна поведінка
- в) всі діти є вразливими до показу жахів

51. ПТСР у дітей проявляється: (оберіть одну правильну відповідь):

- а) у зниженні показників навчання
- б) в нав'язливих спогадах
- в) може проявлятися в усіх перерахованих симптомах

52. Яке лікування не підходить для депресії? (оберіть одну правильну відповідь)

- а) когнітивно-поведінкова терапія
- б) медикаментозне лікування
- в) хірургічне втручання

53. Що з наведеного не є симптомом депресії? (оберіть одну правильну відповідь)

- а) пригнічений настрій
- б) підвищена енергійність
- в) порушення апетиту

54. Який варіант належить до тривожних розладів? (оберіть одну правильну відповідь)

- а) біполярний розлад
 - б) панічний розлад
 - в) шизофренія
55. Який з міжнародних класифікаторів психічних розладів є чинним в Україні? (оберіть одну правильну відповідь)
- а) DSM-IV
 - б) DSM-5
 - в) DSM-5-TR
 - г) жодний
56. Депресивний епізод характеризується: (оберіть одну правильну відповідь)
- а) збільшенням працездатності
 - б) пригніченим настроєм
 - в) підвищеною енергійністю
57. Розділ клінічної психології, що вивчає механізми психічної діяльності людини для діагностики локальних поразок мозку, називається (оберіть одну правильну відповідь)
- а) психіатрією;
 - б) нейропсихологією;
 - в) медичною психологією;
 - г) психосоматикою.
58. Фармакологічне лікування при психічних розладах може призначити (оберіть одну правильну відповідь):
- а) шкільний психолог
 - б) психотерапевт
 - в) фармацевт
 - г) психіатр
59. Які з перелічених термінів є застарілими (оберіть одну правильну відповідь):
- а) психічне захворювання
 - б) розумова відсталість
 - в) маніакально-депресивний психоз
 - г) шизофренія
60. До методів клінічної психології відносяться з (оберіть одну правильну відповідь):
- а) лоботомія
 - б) методи квантомінації
 - в) прогнозування діагностичними картами Таро
 - г) експериментальні методи

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ВИКОРИСТАННЯ

Офіційні:

1. Закон України «Про психіатричну допомогу» (Чинна редакція 01.01.2024)
<https://ips.ligazakon.net/document/t001489>
2. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (Чинна редакція 09.08.2023)
<https://ips.ligazakon.net/document/T201053?an=1>

3. Постанова Кабінету Міністрів України Деякі питання надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб від 29 листопада 2022 р. № 1338 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2023 р. № 1270). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-2022-%D0%BF#Text>
4. Наказ МОЗ України Про організацію надання психосоціальної допомоги населенню 13.12.2023 № 2118 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-2022-%D0%BF#Text>
5. Постанова КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
6. Проект Закону № 9433 Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо системи охорони психічного здоров'я та послуг у сфері психічного здоров'я <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1850075>
7. Проект Закону № 9434 Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запровадження адміністративної та кримінальної відповідальності за надання психологічної допомоги особами, які не мають такого права та поширення недостовірної інформації про наявність у особи медичної освіти або лікарської спеціальності, права надавати психологічну допомогу <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1850080>

Основні:

8. Закалик Г. М., Войцеховська О. В., Шувар Н. М. Основи клінічної психології. Львів : Львівська політехніка, 2020. 410 с.
9. Ільїна Н.М. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2023. 163 с.
10. Колосович О.С., Угрин О.Г. Основи клінічної та патопсихології: навч. посіб. Львів: ЛьВДУВС, 2020. 382с.
11. Кулеша-Любінець М. М. Клінічна психологія : методичні рекомендації. 2-е вид., змінене і доповнене. ІваноФранківськ : Електронне видання, 2022. 72 с.
12. Мартинюк А.І. Патопсихологія. Харків : Центр учбової літератури, 2021, 208 с.
13. Никоненко Ю. П. Клінічна психологія. Навчальний посібник. Харків : Центр учбової літератури, 2023. 370 с.
14. Османова А.М., Хорунженко Г.В. Навчально-методичний посібник з патопсихології. Київ : Талком, 2022. 188 с.
15. Шкарлатюк К.І. Патопсихологія: навч. посіб. Луцьк : Вежа Друк, 2022. 155 с.
16. Diagnostic and statistical manual of mental disorders : DSM-5. — 5th ed. [https://repository.poltekkes-kaltim.ac.id/657/1/Diagnostic%20and%20statistical%20manual%20of%20mental%20disorders%20_%20DSM-5%20\(%20PDFDrive.com%20\).pdf](https://repository.poltekkes-kaltim.ac.id/657/1/Diagnostic%20and%20statistical%20manual%20of%20mental%20disorders%20_%20DSM-5%20(%20PDFDrive.com%20).pdf)
17. Casey P., Kelly B. Fish's Clinical Psychopathology. Signs and Symptoms in Psychiatry. Fourth Edition. – Cambridge University Press. – 2019. – 149 p.
18. Oxford Textbook of Psychopathology. Third Edition. Ed. by P.H. Blaney, R. F. Krueger, T. Millon. Oxford University Press. – 2015. – 886 p. Psychopathology. Foundations for a Contemporary Understanding. Fourth Edition. Ed. by James E. Maddux and Barbara A. Winstead. – Routledge, 2016. – 507 p.
19. Wedding, D. (2024). Movies and Mental Illness. Using Films to Understand Psychopathology. Hogrefe Publishing GmbH. ISBN / EAN:9780889375536.

Додаткові:

20. Клінічна психодіагностика : Практикум /М. В. Миколайський. Івано-Франківськ, 2006.
21. Крюкова М.А., Курова А.В. Патопсихологія : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2019. 38 с.
22. Матейко Н.М. Клінічна психологія: словник-довідник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 134 с.
23. Мельник, А.П. (2018). Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики: [навч.-метод. посіб. / уклад. А. П. Мельник, Л. І. Магдисюк, Т. І. Дучимінська. Луцьк : Вежа-Друк. 152 с.
24. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія : монографія. Київ: ЦУЛ, 2019. 369 с. Патопсихологічний словник : [для студентів, аспірантів психологічних спеціальностей, практикуючих психологів та викладачів] / Н.В. Скотна, В.І. Стець. Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2019. 348 с.
25. Практична психосоматика: депресія. Навчальний посібник / За заг. ред. О.С. Чабана, О.О. Хаустової. 2-е видання, доповнене. Київ: Видавничий дім Медкнига, 2021. 216 с.
26. Практична психосоматика: тривога. Навчальний посібник / За заг. ред. О.С. Чабана, О.О. Хаустової. Київ: Видавничий дім Медкнига, 2022. 144 с.
27. Родіна Н. В. Клінічна психологія : метод. вказівки для студентів із спеціальності 053 «Психологія», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» / Н. В. Родіна. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 56 с.
28. Савенкова І. І. Навчально-методичний посібник «Патопсихологія». – Миколаїв, 2017. - 158 с.
29. Хомуленко Т.Б. Основи психосоматики: навчально-методичний посібник Вінниця:Нова Книга,2019.120с.
30. Шебанова С.Г., Шебанова В.І. Клінічна психологія: навчально-методичний посібник. Херсон,2019. 192 с.
31. Meyer A. General Reviews and Summaries. Pathopsychology and Psychopathology. The Psychological Bulletin, Vol. IX. No. 4. – 1912. – P. 129-145.
32. Vasylieva, N., Kulesha-Liubins, M., Trubaieva, K., Dub, M., Ribtsun, Y., & Ivantsev, N. Speech Therapy as a Component of Comprehensive Rehabilitation of Patients with Acute Impairment of Cerebral Circulation. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 2022, 13(3), 181-194.

Перелік художніх фільмів для аналізу психічних розладів

Фільми	Розлади
Match Point (2005), "Рей" (2004)	антисоціальна поведінка / залежність
The Boy Who Could Fly (1986)	аутизм
Rain Man, (1988); Dominick and Eugene (1988)	аутизм і запізнювання (retardation)
Graiese is Gone, 2008	гострий стресовий розлад
In the Badroom, 2001	гострий стресовий розлад
Taare Zameen Par 2007	дизлексія
Psycho 1960	дисоціативні і соматоформні розлади
Color of Night (1994) Цвет ночи	дисоціація

Requiem for a Dream (2000) Реквием по мечте	залежність + їжа, руку відтяли
Blow 2001	залежність кокаїн
Leaving Las Vegas (1995) Покидая Лас Вегас	залежність алкоголь
Pulp Fiction (1994)	зловживання субстанціями
Supercondriaque (2014) Любовь от всех болезней	іпохондричний розлад.
American beauty (1999) Красота по-американськи.	істерія
Sweet Nothing 1995	наркоманія
Overnight Всю ночь 2003. / Notes on a Scandal	нарцисичні межові розлади
Скандалный дневник 2006	
Kill Bill: Vol. 1 and Vol. 2 2003, 2004	наслідки фізичного і сексуального насильства
Iris 2001	нейропсихологічні розлади / деменція
Box of Moon Light 1996.	обсесивно-компульсивний особистісний розлад
The Wrestler 2008	психологічні стреси і фізичні розлади
The Silence of the Lambs (1990) Молчание ягнят	психопатія
American Sniper (2014)	ПТСР
Born on the Forth of July (1989)	ПТСР
Ironweed (1987)	ПТСР
Ray 2004	ПТСР
The Deer Hunter (1978)	ПТСР
Fearless, 1993 (незвичний варіант)	ПТСР
К-Рах, 2001 (комедія, але в інопланетянина симптоми)	ПТСР
Open Hearts, 2002 (окремі симптоми)	ПТСР
The Fisher King, 1991 (бездомний і психотичний після травми)	ПТСР
The Human stain, 2003 (окремі симптоми)	ПТСР
The Manchurian Candidate, 2004 (перша версія 1962) – військовий: нічні кошмари, паранойя, пам'ять	ПТСР
The Pawnbroker, 1965 (окремі симптоми)	ПТСР
The Princess and Warrior, 2000 (окремі симптоми)	ПТСР
The Saint of Fort Washington, 1993 (бездомний)	ПТСР
Passengers 2008 Пассажиры" ,	ПТСР КОНТРОЛЬ ЗГОДИ
Apocalypse Now, 1979	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту
Coming home, 1978	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту
Full Metal Jacket, 1987	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту
Good Morning, Vietnam, 1987	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту
Hamburg Hill, 1987	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту
Platoon, 1986	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту
The Killing Fields, 1984	ПТСР (прото) В'єтнам для уяви про не оформленість концепту

Thumbsucker 2005	розлади дитячі і підліткові
Trainspotting 1996	розлади із зловживанням речовин (алкоголь, наркотики)
Seven Pounds 2008	розлади настрою / депресія суїцид
Girl, Interrupted 1999	розлади особистості
Owning Mahowny 2003	розлади харчової поведінки, сну, імпульсивний контроль і розлади регуляції
Boys Don't Cry 1999	сексуальні розлади і гендерної ідентичності
Mulholland drive, 2001 – дереалізація	Травма і дисоціація
Natural Born Killers, 1994 – дереалізація та ін.	Травма і дисоціація
Numb, 2007 – деперсоналізація	Травма і дисоціація
Swimming Pool, 2002 – дисоціативний епізод пошуку матері	Травма і дисоціація
Sybil, 1976 – множинні особистості	Травма і дисоціація
Lost Highway, 1997	Травма і дисоціація - дереалізація
Reasonable Doubt (2014) BDRip [ukr]	тривожні
The Aviator (2004)	тривожні компульсивні розлади
Amelie (2001)	уникнення близькості
The Notebook (2004) Щоденник пам'яті-	хвороба Альцгеймера.
Bartleby (2001)	шизотиповий розлад особистості
Reign Over Me "Опустевший город" 2007	шизотиповий, птср
A Beautiful Mind 2001	шизофренія
Don't Say a Word Не говори ні слова	шизофренія

До теми 7. Технологія дистанційної діагностики медіатравматизації дітей різного віку в контексті травматичного стресу, зумовленого війною.

Тести для батьків:

1. Опитувальник: Медіатравматизація дитини.
2. Опитувальник Воєнна травма дитини CWTQ.
3. Батьківська анкета для оцінювання травмівних переживань дітей на основі опитувальника травматичного стресу дитини TSCC
4. FSSSCp - 80 Батьківський опитувальник дитячих страхів
5. SCARED Шкала тривоги

Тести для дітей:

1. Напівструктуроване інтерв'ю для оцінювання травмівних переживань дітей (для дослідження симптомів ПТСР у дітей 10-13 років) на основі Шкали симптомів посттравматичного стресу CPSS-5-20
2. CPSS-5-20 Шкала симптомів посттравматичного стресу
3. CRIES-8/ CRIES-13 Дитяча і підліткова шкала реакції на події (WCF)
4. IMES-S-5 скорочена шкала медіатравматизації
5. IMES-8+ шкала медіатравматизації
6. Картинковий стимульний матеріал для оцінки тривожності дитини
7. ШВ-14 Шкала вітальності-депресії (Найдьонова, 2020)
8. DSRS Дитяча шкала самооцінки депресії
9. TMQQ-11 Опитувальник якості травматичної пам'яті (WCF)
10. CPTCI-S-10 Дитячий опитувальник посттравматичних когніцій (тривога і безсилля)
11. CPTCI-25 Підлітковий опитувальник посттравматичних когніцій (тривога і безсилля) (WCF)
12. IPG-c 30 дитяча/підліткова шкала продовженого горювання
13. CPDS - 13 травматичний дистрес
14. CSS-14 Шкала соціальної підтримки
15. PTGI-C-R-10 Шкала дитячого посттравматичного зростання
16. FSSSC -R Самооцінка страхів
17. BBC-SWB Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя бібісі (BBC-SWB)
18. Шкала тривоги: шкільної, самооцінної, міжособової (Тейлора)
19. ОПИТУВАЛЬНИК «ИНДЕКС БЛАГОПОЛУЧЧЯ ВОЗ-5» (WHO-5 WELL-BEING INDEX)

Розробник:

професор кафедри ПСГД

д. психол. н., ст. наук. співроб.

Михайло НАЙДЬОНОВ